

Eén jaar proefstieren bij witblauw

Peter Vercauteren: 'Veehouders geven proefstieren nog steeds geen gelijke kansen'

Het proef-, wacht-, fokstierprogramma bij de Belgian Blue Group (BBG) staat nu een jaar in de steigers. Twintig stieren werden ingezet.

Gebruik at random blijft een moeilijke opgave. VeeteeltVlees maakt de balans op met Peter Vercauteren, hoofd KI Vlaanderen bij CRV.

In het voorjaar van 2006 spraken de leden-vleesveeouders van CRV zich zowel in Vlaanderen als in Nederland uit voor een proef-, wacht-, fokstiersysteem in het Belgisch-witblauwfokprogramma dat zij samen met hun Waalse collega's runnen binnen de Belgian Blue Group (BBG). Als reden gaven de veehouders aan dat zij meer betrouwbaarheid in het fokprogramma wensten. Vooral de achteruitgang in de witblauwpopulatie op het vlak van de functionele kenmerken zoals vitaliteit, drinkvermogen en sterfbaarheid hen zorgen. De opstart van het nieuwe inzetschema was voorzien voor 1 oktober 2006. Vanwege logistieke problemen bij de Waalse partner werd dit 1 april 2007.

VeeteeltVlees maakt na één jaar een voorlopige balans op met Peter Vercauteren, hoofd KI Vlaanderen bij CRV.

Spermapijs sturend

Met het nieuwe inzetschema worden jonge, veelbelovende ki-stieren slechts in beperkte mate vrijgegeven. 'Zo'n vijfhonderd rietjes in Vlaanderen en vijftienhonderd rietjes in Wallonië', verduidelijkt Peter Vercauteren. 'De rietjes in Vlaanderen worden in pakketjes van vijf rietjes voor de helft verdeeld onder de containerhouders en voor de andere helft in het ki-inseminatorencircuit. Deze werkwijze moet uiteindelijk resulteren in zo'n driehonderd proefinseminaties, voldoende om betrouwbare resultaten op te leveren.'

Op dit moment test BBG één à twee stieren per maand. Dat kan nog een beetje meer

Enkel veehouders die een testersverklaring hebben onderschreven kunnen het proefstiersperma met een maximum van tien rietjes per stier inzetten. Door deze verbintenis verzekert de organisatie zich van het gebruik van het sperma op geregistreerde dieren. 'Bovendien engageert het testbedrijf zich om alle kalveren geboren uit de proefinseminaties te melden en mee te werken aan het nakomelingenonderzoek', vervolledigt Vercauteren.

Het hoofd KI Vlaanderen geeft aan dat de periode van inzet loopt over maximaal zes maanden. 'Voor de meeste stieren is deze periode lang genoeg om het gewenste aantal inseminaties te realiseren. Maar dat geldt lang niet voor alle stieren. Vooral op containerbedrijven

Itou (foto boven) de Saint Fontaine en Nocturne de Somme (foto onder) beten de spits af in het proef-, wacht-, fokstierprogramma van BBG

stellen we vast dat de veehouders niet doen waarvoor zij zich eerder geëngageerd hebben.'

'Het voordeel ligt voor het testbedrijf in de eerste plaats in de lage spermapijs.' Proefstiersperma wordt vermarkt à zes euro per rietje. Voor niet-testbedrijven is dit 15 euro. Verder ontvangt het testbedrijf 1,24 euro voor het aanleveren van de gegevens bij de geboorte en 4,96 euro voor de gegevens op één jaar ouderdom van de nakomeling.

Ruimte voor nieuwe bedrijven

Na de proefperiode krijgt de stier het predicaat wachtstier tot zijn eerste fokresultaten voor functionele kenmerken bekend zijn. 'In de tussentijd kunnen de veehouders deze wachtstieren wel verder gebruiken,' vertelt Vercauteren, 'maar tegen het hogere tarief van 18 euro per rietje én op reserveringsbasis. De vraag bij de fokkers naar de zogenaamde "hotbulls" wordt hiermee geremd en het productiestation kan op die manier een voorraad sperma aanleggen voor het geval de testresultaten gunstig uitvallen.'

Vlaanderen telt zo'n 350 testbedrijven of een derde van de witblauwstamboekbedrijven. Tot 1 juni 2008 werden circa twintig proefstieren ingezet. Slechts een handvol bedrijven heeft daadwerkelijk alle proefstieren ingezet. 'Willekeurige inzet blijft een moeilijke opgave in witblauw. Toch is dit een basisvereiste om op een betrouwbare manier stieren te testen. Maar er zijn nu eenmaal stieren die de veehouders vanwege de origine, het bedrijf van afkomst of de fokrichting beter liggen dan andere stieren. Blackstar, Fleuron, Fascinant, Obus en Inca gingen bijvoorbeeld zeer vlot weg, Tioeuf zeer matig. Emotie blijft, spijtig genoeg, zeer belangrijk in de fokkerij van witblauw. De hype rond bepaalde stieren blijft, waardoor proefstieren nog steeds geen gelijke kansen krijgen.'

'En er kunnen nog wel een paar bedrijven bij', geeft Peter Vercauteren aan.

Peter Vercauteren: 'De hype rond bepaalde stieren blijft vooralsnog'

'Momenteel testen we slechts één à twee stieren per maand. Dat kan nog een beetje meer.' Het Nederlandse werkgebied van CRV participeert niet in de proefstierinzet. 'Dat is puur om een praktische reden', geeft het hoofd KI Vlaanderen aan. 'Het is immers voor het nakomelingenonderzoek niet mogelijk om het gehele werkgebied van CRV, Nederland én Vlaanderen, af te dweilen om gegevens te verzamelen. Maar Nederlandse veehouders kunnen de proefstieren wel gebruiken tijdens de proefinzet voor een tussentarief van 13 euro.'

Beter gevoel

Vlaanderen werkt voor een kwart mee aan het proef-, wacht-, fokstierprogramma van BBG. Maar heeft het programma de gegevens uit Vlaanderen wel nodig? 'Op basis van de aantallen proefstierrietjes is dit inderdaad niet nodig,' geeft Vercauteren aan, 'maar CRV heeft ervoor gekozen om onze fokkers deelgenoot te maken van het programma. CRV hoopt dat de veehouders hierdoor een beter gevoel krijgen bij het BBG-programma.'

Guy Nantier